

GLASILO ZVEZE FANTOVSKIH ODSEKOV V LJUBLJANI. — IZHAJA VSAK DRUGI ČETRTEK. —
NAROČNINA: LETNO DIN 20, POD SKUPNIM OVITKOM DIN 18. — ROKOPISI SE POŠILJAJO
NA NASLOV: UREDNIŠTVO »KRESA«, LJUBLJANA, KRŽIČEVA 6. — UPRAVA: »KRESA«, RA-
KOVNIK, LJUBLJANA 8. ČEKOVNI RAČUN ŠT. 17.871.

LETO XI.

LJUBLJANA, ČETRTEK 11. JULIJA 1940.

ŠTEV. 15.

Smo ali nismo?

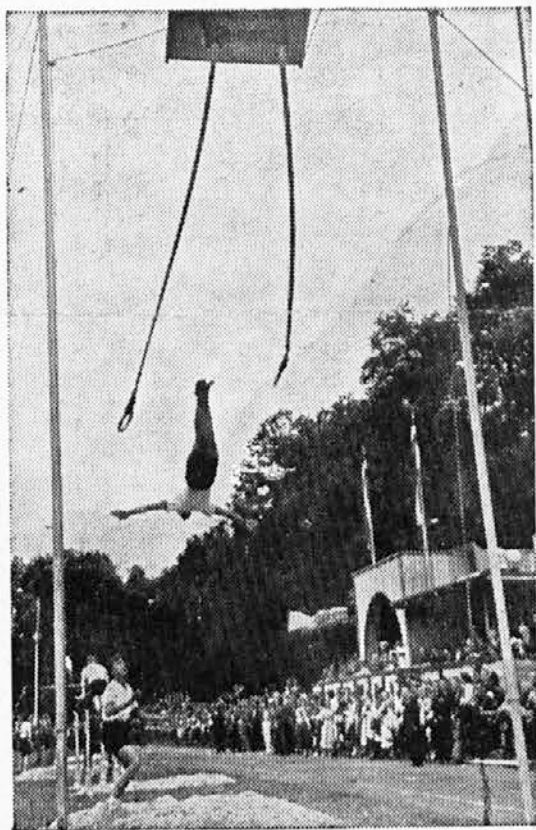
Naš čas zahteva m o ž ! Tudi od nas, če rav-
no smo še f a n t j e. Pokažimo, da stojimo na
dobrem temelju, na temelju verskih resnic in na
temelju narodnih in državnih svetinj.

Evropa doživlja težke čase. Majhni narodi
plaho zro v bodočnost. Kako bi ne, ko pa majhne
države izginjajo z zemljevida Evrope. Toda nji-
hova plahost jim je v škodo. Boje se bodočnosti,
a to je v korist sovražniku. Zato pogum! Vsako
protinarodno ali protidržavno gibanje moramo v
kali zatreti. Pokažimo, da smo Slovenci in Jugo-
slovani.

Smo ali nismo? »Smo!« porečete. Toda, ali
smo v resnici? Ali nas ni morda sram svetu javno
izpovedati, da smo Slovenci, ki smo sicer majhen
narod, a korajžen in vendar sam vase upajoč?
Nismo Slovenci, če smo taki. Zato
glejmo, da bo nam naš materni jezik ključ do omi-
ke, da nas ne bo sram pred tujcem povedati, da
smo Slovenci. Saj Slovenci nismo sami narod, saj
smo pripadniki mogočnega rodu Slovanov, rodu,
ki je mogočnejši in številnejši kakor kak drug
rod ali drugo pleme v Evropi. Pokažimo svetu
jasno: da se ne bojimo bodočnosti, da bomo znali
naš slovenski značaj uveljaviti vsepovsod. Smo
ali nismo? Smo slovenski fantje! Zato bo naše
geslo: Slovenci smo na zemlji slovenski in bomo
tudi ostali. Sveta nam je naša zemlja. Že naši
predniki so se borili zanjo in tudi mi se bomo, če
bo čas to zahteval. Borili bi se kakor levi, saj bi
se za svojo last! Naša last je zemlja od Jadrans-
skega morja do ogrskih nižav, od Gosposvetskega
polja do albanskih planin. Naš narod živi v Pri-
morju, pa na Koroškem, če ravno ga tamkaj še ne obseva sonce svobode!

Bratje, Slovenci smo! Ta zavest naj nam bo kašipot v bodočnost!

R. Š.

Telovadba na kroglih.

Važno!

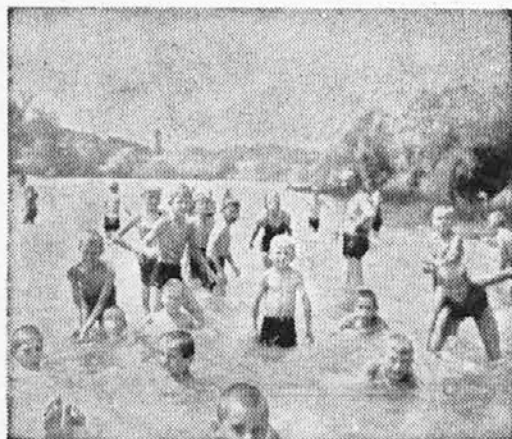
Prihodnja številka Kresa zaradi počitnic izide šele čez mesec dni
8. avgusta 1940.

Urednik.

Fant in družina

(Iz govora na akademiji.)

Družina je naš prvi ideal. Družina je oblika družabnega sožitja, ki je v vseh težavah in viharjih zadnje zaklonišče, ki vedno in najbolj varno pomiri utrujenost življenja. Družina nam je ohranila obstoj, vero, narodnost. Družina je ideal slehernega fanta, ki je še zdrav na telesu in v duši. Je dolžnost mladca, kadar ga pokliče čas, da si naloži njen križ. Nobenega izgovora ni za tistega, ki bi po poklicu in sredstvih lahko, pa se brani urejenih družinskih razmer. Nobenega opravičila ni za tistega, ki na družino meče senco, posmeh in ironijo. Tudi ne za tistega, ki mu je zakrament zakona in družine le igra v loteriji in kupčija za denar, za službo ali karijero.

Otroci na počitnicah.

Ako je družina velik ideal mladega fanta, potem je treba zanjo obsežne priprave. Poznati je treba vsebino družine.

To je bratstvo. Ne tisto, ki nosi krinko in sebične namene. Mislim na tisto bratstvo, ki je povezanost mladih ljudi, ki ne išče sebe, le srečo bližnjega, ki podpira in pomaga, ne ovira, ki uči in vodi, ki odpušča in potrpi, dviga in rešuje. Povezanost bratstva, ki vse udarce usode premaga, vse dvome življenja čisti.

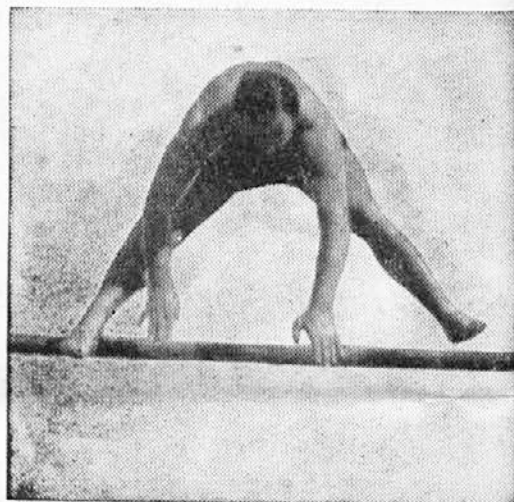
Vsi želimo, naj da Bog našim mladim vrstam dovolj moči, da se do take bratske povezanosti dokopljejo, da to bratsko povezanost ohranimo in v njej ostanemo. Laže nam bo priboriti si cilje, ki smo si jih v lepi mladosti zastavili. Tako bomo dobro pripravljeni na drugo skupnost, ki nas čaka, na skupnost družine. Ta skupnost mora biti trajna in brez konca.

Še so oblike življenja, ki slone na skupnosti in medsebojni povezanosti: društva, organizacije, sorodstva, narod, država. Toda nobena skupnost trajno in močno ne more obstati, ako nima podlage v skupnosti bratstva. Bratstvo pa se začne in živi samo v družini. Družina je podlaga verskemu življenju. Iz družine imaš vero ali je pa nimaš. Tako

tesna je povezanost družine z vero, da ni pravega bratstva tam, kjer ni vere, kakor prav gotovo ni veren ta, ki bratstva ne pozna ali poznati noče.

Vernost, imenujmo jo otroštvo božje, je naš drugi cilj, ki mu posvečamo svoje mlade moči! Vsi si skušajmo biti med seboj bratje in sestre, v dejanju in resnici; otroci božji zdaj in v vseh prilikah v bodoče.

Verni so bili naši prvaki in naši najboljši. Dobro vemo, da so živeli v miru in v polni sreči. Korajžno so to svojo vero poudarjali: cerkvice na naših gričih, znamenja ob potih, številna romanja in darovanja. Pa tudi duhovno so bogato živeli. Dan so začeli in končali z molitvijo, končali sredi

Raznožka z bradlje.

hiše na kolenih, do kraja izmučeni v utrujenosti. Bogu so dajali priznanje in hvalo za jed, za vse, kar so užili dobrega in lepega.

Tudi nas čaka v življenju sreča in mir. Ako bomo le znali, ako bomo le hoteli. Zato so nam na mlado pot dane zapovedi. Deset božjih in pet cerkvenih. Ako pomislimo, da te zapovedi obljublajo plačilo in so postavljene v korist človeka in v njegovo odrešenje, potem vzemimo te zapovedi z dobro voljo in kot edina vodila za življenje, ki se prej ali slej v obilni meri poplačajo. Ko smo omenili družino, mislimo posebej na četrto božjo zapoved. To je družina. Živimo po tej zapovedi, pa bomo dolgo živeli in nam bo dobro že na zemlji.

Tretje je pa naša domovina. To je kos zemlje, kjer smo bili rojeni, kjer nam potekajo naša mlada leta. Tej zemlji moramo ostati zvesti vse dni, kadar je v svobodi in kadar je v vezeh. Te zemlje ne smemo zapuščati in izdajati, kadar je treba, da ostanemo v njej, da jo branimo in obvarujemo. Za to zemljo hranimo najlepše moči, da jo v njeni sili obdržimo. Z njo je povezana naša usoda v preteklosti in v bodočnosti. Ta naša usoda bo močna, ako bo močan vsak njen posameznik. Takoj pa bo

padel naš dom, ako ga bomo izdajali in ne bo naša zvestoba do njega trdna in živa. Nič se ne bojmo za naš dom, ako bomo v sebi urejeni, zvesti in moč-

ni, nič za družino, ako ostanemo globoko verni, nič za vero, ako bomo v družini tako, kot je prav, bratje in sestre med seboj!

Ton Vin

O KOMUNISTIČNI PROPAGANDI

Komunisti imajo izvrstno organizirano propagando. Najmočnejšo propagando delajo z organizacijo celic in s tiskom. Celice se snujejo povsod, predvsem v tovarnah, pa tudi med kmečkim ljudstvom. Celice po tovarnah vodijo agitacijo in huj-skajo na štrajke, kar smo tudi pri nas že večkrat imeli priliko videti.

Kako delajo propagando s tiskom, je nazorno pokazala protikomunistična razstava ob času kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani. Videli smo satansko propagando komunističnega tiska, polno

Fantje, bodimo oprezni! Komunisti se hočejo vtihotapiti tudi v naše katoliške organizacije, da bi jih uničili in zapeljali našo mladino v najhujšo zmoto.

Sv. oče Pij XI. je pokazal varno pot mimo komunistične nevarnosti s svojo prelepo okrožnico »Divini Redemptoris«, ki jo moramo vsi poznati, saj je kmalu po izidu (1937) izšla v slovenskem prevodu.

Fantje, proti komunizmu se moramo znati boriti, če hočemo zmagati! Zato pa moramo študirati katoliške knjige in časopise, ki nam odkrivajo vse

Poletje: Gore.

dnevnikov, revij, oklicev, knjig, raznih tiskovin, skoraj v vseh jezikih, polnih bogokletja, polnih laži zoper Cerkev in papeža, polnih nemoralnosti, obenem pa fanatično proslavljanje komunizma, češ da le komunizem more prinesiti človeštvu svobodo, mir in srečo. Zelo pogosto dajejo komunisti svojim listom neznčilna imena, da laže prevarajo občinstvo in oblasti. Nekateri njihovi listi skrivajo komunizem za geslo: za skupno fronto proti kapitalizmu. Skrivajo jih celo za krščansko zunanost, da bi prevarali bralce. Vse jim je dobro, kar le more služiti prevari in láži.

mamljive maske, za katerimi se skriva edurni obraz komunizma. Preštudirati moramo papeško okrožnico proti brezbožnemu komunizmu, ki je izšla (1937) v založbi Naša pot kot XIII. zvezek in sedaj izhaja v znanih brošurah. Naša Zveza fantovskih odsekov je izdala Ahčinovo knjigo, ki jo moramo vsi ne samo imeti, ampak se po njej ravnati nasproti komunizmu. Komunizmu velja naš boj, za katerega je vredno žrtvovati veliko moči, da obvarujemo naš narod pred najhujšim sovražnikom.

A. K.

Liberalizem je velika moderna zmota!

Prva moderna zmota o Cerkvi je liberalizem... Liberalizem je... naziranje, ki se hinavsko pretvarja... Absolutna svoboda je njegov princip. Tako svobodo si prisvaja tudi za mišljenje. Zato priznava nadnaravo ali pa ne, kakor se mu ljubi in kakor mu priči. In navadno se mu ne ljubi. Zato, kjer ima količjak poguma, taji vse nadnaravno.

Nadnaravno v Cerkvi je božji element. Liberalizem zategadelj taji vse božje v Cerkvi. Cerkev mu ni božja ustanova. Če je Kristus sploh ustanovil kako cerkev — o čemer pa liberalizem dvomi — se je že davno docela izpremenila in sedanja Cerkev ni več Kristusova cerkev...

Liberalizem taji Cerkev sploh vse božje elemente: milost, načela milosti in socialno oblast. Cerkev mu je le politična ustanova. Zato toliko govori o politiki Vatikana, o političnih tendencah katoliške Cerkve, o političnih aspiracijah katoliških škofov. Zato tira papeža in škofo pred sodišče političnih listov. Zato se vtika v vse: v volitev papežev, v občne cerkvene zборе, kongregacije, liturgijo, okrožnice, pastirske liste, odloke, v vlado Cerkve in škofij... Nič bi se v Cerkvu ne smelo zgoditi brez njegovega sveta in imenja. Liberalizem naj bi obenem s škofom podpisal zadnji dekret zadnjega zagorskega kaplana!

Poletje: Vrh gore.

Jasno je, da mora shirati vse katoliško življenje, kjer se zaje liberalizem. Liberalizem je negacija božjega duha. Pod vplivom liberalizma ostane le formalizem (gola zunanost!), kjer je bilo kdaj močno katoliško življenje. Žalosten zgled nam je liberalna inteligenca. V Cerkvu živi, a o katoliški zavesti pri nji ni več sledu. Krščena je, a moč krsta ji zamori v najlepši mladosti časovni duh. Zakramenti ji ne dajo nobenega življenja, nobenega hrepenenja. Krščansko svetovno naziranje ji je tuje. O krščanskem veličastnem idealizmu pri nji ni nobene klice. Kar je še verskega, cerkvenega v nje življenju, jo le formalizem! Ker je tako običaj, šega, navada..., zato ne morejo pustiti vsega, a ostale so od starih običajev le forme (zunanje oblike), brez duha.

Liberalizem razje v narodu vse življenjske kalle, potem se pa čudi, da krščanstvo za narod ni več, kar je bilo!

(Aleš Ušeničnik, Izbrani spisi I.)

Sejalci božjih smo semen...

(Zborna pesem)

Deklamacijo izvaja eden ali več fantov. Kmečko napravljeni, košaro, polno semen, seje(jo), z zavihanimi rokavi, škornji.

Prvi:

Sejalci božjih smo semen,
v spočite brazde sejemo
in v soncu mladi in močni
življenju se naproti smejemo.
Zdrave rôle Bog nam dal je,
pridne rôle Bog nam ustvaril,
še ljubezen do zemlje
slovenske ljubljene podaril.
Slovenski fantje
svojo ljubimo zemljo!
Mladost in radost
radi ji žrtvujemo!
Če treba je, za njo
do zadnje kapljice krvi
se mi mladi, močni
bojujemo!

Drugi:

Bodočnost sejemo slovenski fantje!
Kot vihar pred nami gre
načrtov naših naš polet.
Napeta je do sile skrajne
želje naše prožna vzmet.
Bodočnost sejemo za sé, za druge!
Sebi brazde smo zorali,
sebi seme najprej vsejali,
zase najprej tudi želi bomo:
Vodniki drugim tudi bomo?

Vsi:

Vse, ki nam Previdnost božja
jih je namenila,
roka naša bo vodila.
Usodna dvakrat setev je,
če zase in za brata dano je srce.

Prvi:

*Za delo so nam r ke ustvarjene:
Za sebe in za brata so nam dane.
Ne pojdemo sami v življenje,
nič koliko jih šlo bo z nami,
z načrti vsi in istimi željami.
 e narod naš navezal pest zemlje
na naše je utrujene rame!
In Cerkev sveta prosi nas,
da vdani smo ji slednji čas!
Čudna mo  je v malem zrn u:
v brazdo skromno je vsejano,
v naročje zemlji blagoslovljeni dejano:
v kal po ene, v rast in mo .*

Vsi:

*Tako naj seme naše vzklije
sredi svete narodne,
slovenske domačije!
( Hej, Slov enci...   se  uje pesem v dalji.)*

Drugi:

*Seme naša vsaka misel je:
vsaka naša želja,
ponižna stvarca Stvarnika,
v nas čaka božjega povelja.*

Prvi:

*Sejali želje smo,
pognalo je v dejanje.*

Vsi:

*Sejali smo trpljenje,
 eli smo svobodo!*

Prvi:

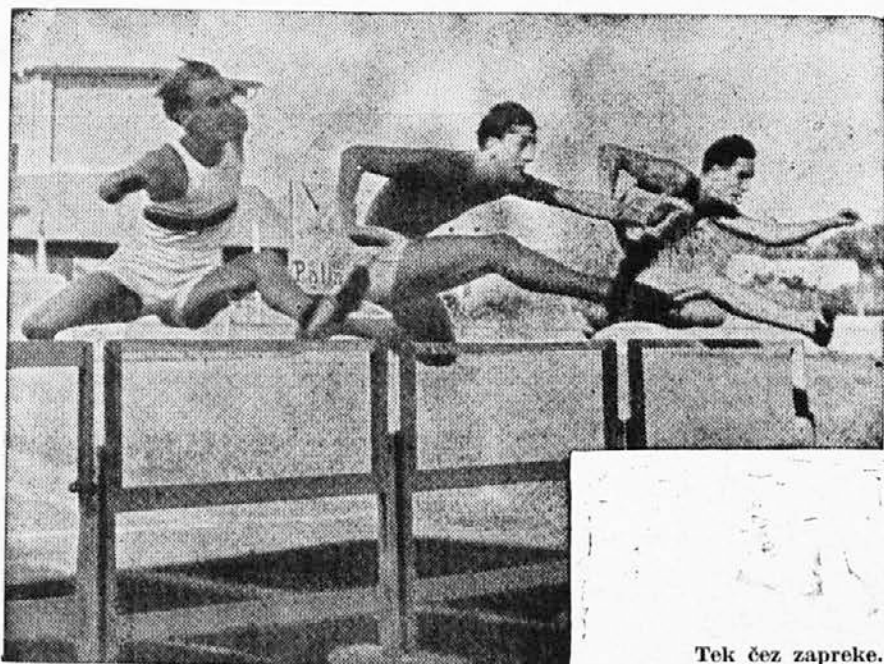
*Kar kdo seje, to bo šel,
v pismu iz nebes stoji.
Seme dobro — dober sad,
slabo seme —
 etev je brez nad.*

Vsi:

*Sejalci božjih smo semen:
semena klena sejemo,
v soncu mladi in mo ni
 ivljenju se naproti smejemo!
Nizkotno vse preziramo,
se zlu povsod upiramo.
Hinavcev v vrstah svojih nočemo!
 ivljenje resno preveč je,
dokler je dan, mi delamo,
na čase boljše mi ne čakamo.*

Prvi:

*V malenkostih smo Ve nemu zvesti,
počasi nas, organično
zavestno v jeklo nas zviri
vladar in kralj iz večnosti!*

Tek čez zapreke.

Drugi:

*Sejali smo dejanje,
 eli smo navado!*

Prvi:

*Sejali smo navado,
 eli smo značaj!*

Drugi:

*Sejali smo značaje,
 eli smo usodo!*

Vsi:

*Njegovi smo vsekdar!
Sveta in njega pomagačev
mladim fantom nam ni mar!
Kdor smeši nas,
ga pomilujemo.
Kdor pot svobodno nam zapira,
kdor pogled v bodočnost
mladim fantom nam zatira,
kdor smeši vero,*

*narod kdor zatira, —
klicanniv kraljestvo božje.
Kdor mlad je — star,
kdor v leščerbi na sonce je pozabil,
kdor s poti prave bližnjega
na krivo pot je zvabil,
ta čutil pest slovensko bo,
ta z nami več slovenski ni,
izdajnik naroda tak mož je:
Zadel ob misli sleherni
na naše ostro bo orožje!*

Drugi:

*Kdor seje ali je plevel sejal,
med kleno klasje ljulke je nadel,
tegà bo sleherni hudò preklel.
Kdor pičlo seje, pičlo, pravijo, bo žel...*

Prvi:

*Na skalo ne, med trnje tudi ne,
sejali mi smo v zemljo plodovito.
Seme božje v srcih naših vzkliko bo
za boljše dni, za lepše dni,
stoterno sad nam obrodi.
Zvestobo sebi, Bogu ohranimo,
naj kuje v nas
mogočni čas.
Slovence mlade, neomajne!*

Drugi:

*Mladost smo svojo
na oltar za domovino dali!
Sile svoje in moči
za varnost njeno žrtvovali!
Stožer bojov naših in rasti
naj Bog naš z milostjo krepí!*

Prvi:

*Duh naš svóobodno naj hodi,
z roko v roki med naródi!
Bratje vsi smo, vsi ljudje,
sredi božje ustvarjene zemlje!
Kraljestvo božje v nas doma je,
v srcih naših Bog živi,
beseda naša slednja, misel
vsaka naj odmev bo večnosti!*

Prvi:

*Za druge se srce naj naše
kakor njiva na jesen razdaje!
Sejalci božjih smo semen:
Ponosni smo oprode božji,
sejemo zrna svetih milosti
v soncu mladi in močni
za novo rast, za žetev novih dni!*

Vsi:

*Zvesti borci smo Gospodovi,
sam dobri Bog naj nas živi!
Zavestno v jeklo nas vari,
vladar in Kralj iz večnosti!
Pogajanj in popuščanj nam ni
mar,
odločni smo, pogumni smo vsek-
dar!*

(Koračnica... luč hipno naraste, zastor.)

Lojze J. Žabkar.

O izletih in potovanjih

Stoja na eni nogi.

13. Glede pijač pomni, da je dobra voda najboljša. Ne teši žeje z velikim pitjem, ki povzroča močno potenje in utrujenost. Požirek sveže vode iz studenca ti spotoma ne škoduje, četudi si razgret,

samo da nadaljuješ pot. — Alkoholnih pijač ne jemlji s seboj in jih spotoma ne kupuj; žganje pa se odločno odsvetuje. Priporočljivo pa je, vzeti v steklenici s seboj čaja, kave in sadnih sokov. Tudi sočna limona ali domače sveže sadje je dobro za žejo in okrepi.

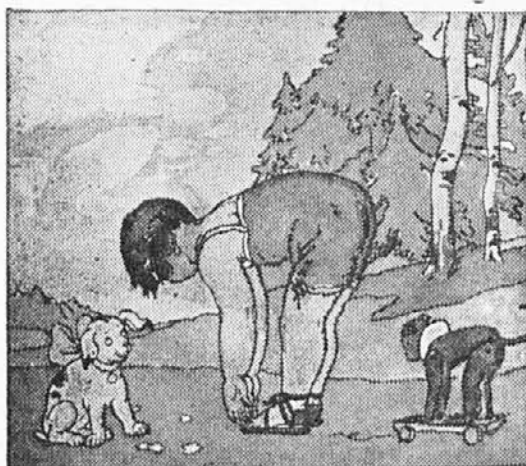
14. Zalogo hrane (proviant) in razne potrebščine spravi v nahrbtnik, ki ga oprtaš na pleča, roke pa naj bodo proste za palico, ki ti bo kot opora dobro služila pri hoji navkreber in navzdol. Nahrbtnik naj bo iz močnega, nepremočljivega blaga in naj ima široke jermene, da te ne bodo rezali v ramena. Napolni ga tako, da te tudi predmeti ne bodo tiščali in žulili v hrbet. Malenkostno neugodje se utegne sčasoma spremeniti v nezno stanje.

15. Ne podajaj se na pot, ne da bi vzel s seboj vsaj najmanjši material za prvo pomoč, saj se kaj lahko pripeti lažja ali težja nezgoda tebi ali tvojim spremljevalcem. V posebni škatlici ali zavoju imej pri sebi najpotrebnejše stvari za razkuževanje (alkohol, jodova tinktura) in obvezovanje ran (sterilne obveze, čiste krpe, mazila...).

16. Slednjič ne pozablaj, da si na potovanju ali izletu gost božje narave in domačinov - lastnikov

zemlje, ki jim ne smeš delati škode. Ne razodevaj svoje »sproščenosti« v »svobodni« naravi z divjanjem, vpitjem ali s kakršno koli nebrzdanostjo. Ne teptaj travnikov, setev, nasađov, da bi si preko njih skrajšal pot; ne puli in ne trgaj brez potrebe lepih cvetic, posebno ne redkejših ali celo zakonito zaščiteneh (planika, murka, razni svišči, volčini i. dr.) in ne zbiraj jih v butare in snope, ki jih potem morda pahneš od sebe. Imej spoštovanje in ljubezen do sleherne cvetke, ki je tudi živo bitje in božja stvar! — Vedi, da človek na potovanjih in izletih, ko se čuti sproščen, najbolj razodeva, koliko je v njem resnične kulture in človečanske spodobnosti. S potovanja ali izleta se moraš vrniti tudi duhovno bogatejši in plemenitejši.

M. Wraber.

Otrok telovadi.

Bridka resnica. Oliver Cromwell je imel veličasten vhod v London. Sprejela ga je velikanska množica, čestitali so mu na vseh koncih in krajih, on pa je odgovoril takole: »In če bi me peljali na vislice, ali mislite, da bi bilo manj ljudi?«

DOPISI

SV. LOVRENC V SLOV. GOR.

V SPOMIN BRATU
JOZEFU JANŽEKOVICU.

Kakor velo listje padajo mogočni hrasti, kakor trs se majejo vitke jelke pred voljo Vsemogočnega.

Kakor blisk se je raznesla tužna vest po naši župniji, da si položil življenje domovini na oltar, da je klonilo v najlepšem času Tvoje mladostno telo sredi pota in načrtov. Tam v vojaški službi v srcu domovine — Beogradu — si dne 3. junija omahnil v naročje smrti. Komaj mesec dni je, odkar si se poslovil od svojih bratov v odseku, od očeta, matere in prijateljev, ter šel služiti svoj kaderski rok. Šel si se usposabljal, da bi mogel biti vreden oddolžiti se našemu kralju, če bi bilo nekoč treba braniti domovino. Ni Ti bilo usojeno doseči cilj, dozoreti v moža in postati to, za kar si se pripravljaj na kmetijski šoli. Za svojo bodočnost, zemsko in pozemsko, si do bro skrbel. Svoj razum si uporabil za to, kar bi bilo v korist Tebi kot bodočemu gospodarju lepe Janžekovićeve domačije v Gabrniku.

Božja volja je hotela drugače. Odšel si od nas za vedno in ne vrneš se nikdar več. A zakaj odhajate ravno najboljši iz naših vrst? Meni nam je usojeno, da moramo dati davek življenja Njemu, kateremu smo prisegli zvestobo. Zakaj hočeš, Večni, značajev, hočeš mladi nežni cvet, katerega Ti dajemo tako težko? Dragi Jožek, tudi Ti si bil cvet božajoče pomladi, ki ga še ni oskru-

nila slana življenja. Bil si kristalno čist značaj, bil si fant, kakršnih je malo. Redno si prihajal mesečno z brati iz odseka k obhajilni mizi. Dolžnosti do odseka si dobro izvrševal. Vse Tvoje življenje je bilo uravnano po načelih vere, saj si bil tudi marijanski kongreganist od šolske klopi do svoje prezgodnje smrti. Kakor si znal biti dober, tako si znal biti tudi razposajeno vesel, a danes, dragi Jožek, Ti pišem posmrtnico, ne Tebi, ki si postal tako naglo minljiv, ampak duhu, značaju, veri in vsemu, kar nam je več kakor uživanje in telesnost.

Da, z veseljem smo prejeli obvesilo, da si se srečno pripeljal v Beograd z brati našega odseka, kjer hočete odslužiti svoj rok. Vsi smo upali, da se srečno vrnete od vojakov med svoje brate, med nas telovadce, v društvo, a ta sladak up se je prevrgel v grozno prevaro, največje veselje v kruto žalost.

Ko se te spominjamo, ne moremo prikriti solz, ki teko zaradi tvoje izgube, s katero je ostala velika vrzel v odseku. Spominjamo se Te tudi v našem glasilu, katerega naročnik si bil z vstopom v društvo. In zdaj že počivaš tam daleč med brati Srbi v hladni gomili. Dragi Jožek, ne pozabni brat, zapustil si nas v cvetu svoje mladosti. Iz naše zemske vrste te je božja poslanka uvrstila v legijo Kralja kraljev, kateremu si že tu na zemlji posvetil svoje mladostno življenje. Ni nam bilo dano, da bi te mi položili k večnemu počitku,

ni bila volja božja, da ti s tvojimi starši, bratom in sestro naredimo zadnji križ na mrzlo čelo. Pa če nas ni bilo pri tebi, ko si umiral, je bila nebeška Mati, saj si bil njen dober otrok, zato je ona bila pri tebi in te bo vzela k sebi. Spominjamo se te ob naših mesečnih praznikih, spomnili se te bomo tudi, ko pridemo na tvoj grob, molit za blagor tvoje duše, saj v ta namen smo pričeli s pripravo za izlet v Beograd. Do tačas pa z Bogom, zvesti brat, zemljica ti bodi lahka, počivaj sladko.

Brata Martin in France.

SV. JURIJ OB JUŽ. ŽELEZNICI.
ČAST. GOSPODU DUHOVNEMU
VODITELJU V SPOMIN!

Nepregledna množica ljudstva je v soboto, 15. junija, spremljala na zadnji poti našega gospoda kaplana Martina Kozarja. Med njo tudi zastopstvo Fant. odseka v krojih s praporom. Njegove zemske ostanke v preprosti beli krsti pa so nosili fantje v krojih in tako izkazali poslednjo uslugo svojemu duhovnemu voditelju, ki je s svojo udarno besedo, kajti bil je neprekosljiv govornik, in s svojim zgledom navedel svoje fante na pot žrtev in samoodpovedi, na pot lepega življenja. Vsa šentjurska mladina žaluje za svojim duhovnim voditeljem. Tolži nas edino upanje, da se vidimo nad zvezdami in da tam skrbi in prosi za svojo mladino prav tako, kot je molil zanjo tu, v tej solzni dolini. Naj počiva v miru, Najvišji naj mu povrne in poplača za vso skrb in delo, ki rodi obilo uspehov v naši lepi fari, tako da se ga bomo vedno s hvaležnostjo spominjali.

Bog živi!

Brat France

IVAN NOVAK

Novela iz spomladi pred majniško deklaracijo. — Spisal Ivan Čampa.

Ranjenci in pohabljeni so se v trumah vračali s front. A komaj so nekoliko okrevali, so ponovno morali v boj, ne da bi kateri vedel, zakaj se bori. Ljudi se je skoraj pollaščal obup, vendar je v njih še vedno tlela iskrica upa, ki so jo netili med ljudstvom zavedni narodni možje, da jim tudi avstrijska oblast ni mogla do živega. To so bili pred vsem narodni voditelji dr. Krek in njegovi tovariši, ki so vedno znova izpodbujali ljudi, naj vzdrže, zakaj ura rešenja da se približuje vedno hitreje.

Tudi s prižnec je padla tedaj marsikatera oprezna beseča, ki pa je bila razumljiva dovolj, da so si jo znali poslušalci pravilno razlagati, in ki je rodila v njihovih srcih obilen sad. Mnogo sicer ni bilo mogoče reči, zakaj smrt je pretela na vsakem koraku. Povsod je bilo vse polno ovađuhov in ljudi, ki so nadzirali ljudstvo ob vsaki priliki in prenesli vsako, še tako nedolžno besedo policiji na ušesa.

Ko so se pa tisto nedeljo vsuli ljudje iz stolne cerkve, so nekaterim kar kosti otrdele od strahu. Na tistem mestu pod prehodom iz škofijske palače v stolnico, kjer sta pred nekaj leti padla pod streli avstrijskega vojaštvu slovenska mladeniča Lunder in Adamič, je bil na mogočnem stebru prilepljen grozen napis:

SMRT AVSTRIJSKIM MORILCEM!
ŽIVELA JUGOSLAVIJA!

Množici, ki je strahoma preletela z očmi črke, so trepetala srca in so se jim noge tresle od razburjenja. Nikomur ni še na misel prišlo, da bi se dotaknil napisa. Ljudje so se samo molče spogledovali in vsak je gledal, da čim prej ko prej izgine s tega kraja, zakaj vsak trenutek je bilo pričakovati, da se pojavi policija, ki bo ljudi kar na debelo prijemala in jih tirala v zapore. Ni ga bilo človeka, ki bi mu ta napis ne vzbudil v srcu nekega čudnega občutja strahu in zadovoljstva obenem.

Nenadno je velika množina policije od vseh strani obkrožila cerkev in trg okrog nje. Nihče se ni smel več ganiti s svojega mesta. Policija je vdrla tudi v cerkev in začela najstrožjo preiskavo. Vendar ni noben človek vedel povedati, kako je prišel napis na steber. Vsi so izpovedali samo to, da ga pred mašo še ni bilo.

Jasno je bilo, da je napis obesil nekdo med službo božjo, ko je bil ves prostor okrog cerkve prazen in v tej uri tudi ljudi ni bilo še na cestah. Ko je poveljnik oddelka videl, da bi bilo vsako povpraševanje in zasledovanje v takih okoliščinah brezuspešno, je spustil ljudi na njihove domove. Policija je napis odstranila in ga na mestu sežgala.

»Hudiči!« je v nemščini stisnil poveljnik iz sebe, ko je na čelu svoje čete odkorakal izpred cerkve. Čutil je, kako so tla vedno bolj vroča, in tudi sam je bil v srcu prepričan, da bo skoraj napočil čas, ko bo prišlo vse skupaj tako daleč, da bo moral sam gledati, kam se bo skrila, da ga ne bo razjarjena množica nekega dne raztrgala na drobne kosce. —

»Moj Bog, moj Bog, saj sem vedela, da se bo začelo,« je vsa zasopla stopila Novakova stara gospodinja v njegovo sobo. Novak je sedel pri mizi in v sobi je bilo še vse razkopano, ker dekla še ni bila pospravila postelje.

»Gospod Novak, gospod Novak!« je začela vsa zasopla.

Študent je dvignil oči iznad knjige in se ozrl v gospo: »Kaj pa se je zgodilo, da ste tako razburjeni, gospa?«

»O da bi videli, kaj je po mestu! Tako razburjenje, da je groza. Vse je pokoncu. Zadnjič je bil na gimnazijskih vratih tisti strašni napis, danes zjutraj je pa nekdo pred stolno cerkvijo napisal nekaj prav podobnega. Vsi ljudje so videli napis, za storilcem pa ne sledu ne tiru. Policija, ki je prišla, ni nič opravila. Grozno mora biti premeten tisti, ki vse to dela.«

NOVE KNJIGE

Naš Bežigrad. Znamenit ljubljanski okraj za Bežigradom, ki je našim fantom poznan posebno zaradi našega prelepega Stadiona, je pretekli mesec izdal svojo knjigo, ki v nji dobite popisano vse bujno življenje, ki cvete za Bežigradom, od šol in prosvetnih organizacij do vseh gospodarskih in socialnih potreb tega znamenitega ljubljanskega okraja. Knjiga nas pouči o preteklih in sedanjih dneh bežigradskega življenja. Uredila sta knjigo prof. dr. Vilko Fajdiga in prof. Fr. Jesenovec. Posvetilo sta ji pa napisala naš prevz. g. škof dr. Gregorij Rožman in ljubljanski župan dr. Jure Adlešič, sodelovali so pa pri njeni sestavi zelo znameniti kulturni in prosvetni delavci iz slovenskega kulturnega življenja. Ze njihova imena so nam porok, da je knjiga ne samo krajevno zanimiva, ampak da je tudi na primerni strokovni višini. Zato, ker naši fantje poznajo prav gotovo vsi naš Bežigrad, kjer so se že tolikokrat zbrali na tekmah in velikih naših prireditvah, zato knjigo vsem, posebno pa našim odsekom in podeželskim knjižnicam prav toplo priporočamo. Stane broširana din 45, vezana pa din 75 in se naroča v župnišču Cirila in Metoda za Bežigradom v Ljubljani. Sezite po nji, saj boste poleg tehtnih člankov našli v nji tudi Vam deloma znane podobe tudi o naših prosvetnih in fantovskih prireditvah, ki so bile v preteklih letih za Bežigradom na našem slavnem Stadionu.

Ptujska gora. Pred nedavnim je izšla tudi knjiga o Ptujski gori, napisal jo je znani slovenski umetnostni zgodovinar France Stele. V nji nam je pisatelj pokazal to prezanimivo božjo pot in izletniško točko z vzhodnega dela prelepe Slovenije. Pokazati hoče, kaj pomeni ta božja pot posebno v kulturnem in umetnostnem pogledu. Popisuje nam jo tudi z zemljepisnega stališča, podaja nam njeno zgodovino, ki je pri naših slovenskih božjih potih tako lepa in nič manj zanimiva. Priporočamo jo vsem našim fantom, posebno pa odsekom po slovenskem štajerju. Broširana stane samo 12 din, vezana pa din 20. Naroča se pri župnijskem uradu Matere božje na Ptujski gori.

F. J.

Izdaja Zveza fant. odsekov. — Urejuje Fr. Jesenovec, Ljubljana. — Za uredništvo odgovarja A. Trontelj C. M., Groblje - Domžale. — Tiska Misijonska tiskarna Groblje - Domžale (Trontelj C. M.)